

Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я". Юрінком Інтер

Основи законодавства України про охорону здоров'я визначають правові, організаційні, економічні та соціальні засади охорони здоров'я в Україні, регулюють суспільні відносини у цій сфері з метою забезпечення гармонійного розвитку фізичних і духовних сил, високої працездатності і довголітнього активного життя громадян, усунення факторів, що шкідливо впливають на їх здоров'я, попередження і зниження захворюваності, інвалідності та смертності, поліпшення спадковості.

Закони звірені з текстом нормативно-правових актів бази даних Верховної Ради України «Законодавство України».

ЗАКОН УКРАЇНИ

Основи законодавства України

про охорону здоров'я

Чинне законодавство зі змінами та доповненнями
станом на 25 вересня 2026 року

Офіційний текст

ЮРІНКОН ІНТЕР
Київ – 2026

УДК 351.773:614.2](477)(094.5)
3-19

Джерело документа –

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

Увага! Копіювання вбиває книги

Закон України «Основи законодавства України про охорону 3-19 здоров'я». Офіційний текст. Київ : Юрінком Інтер, 2026. 96 с.

ISBN 978-617-8799-52-6

Основи законодавства України про охорону здоров'я визначають правові, організаційні, економічні та соціальні засади охорони здоров'я в Україні, регулюють суспільні відносини у цій сфері з метою забезпечення гармонійного розвитку фізичних і духовних сил, високої працездатності і довголітнього активного життя громадян, усунення факторів, що шкідливо впливають на їх здоров'я, попередження і зниження захворюваності, інвалідності та смертності, поліпшення спадковості.

Закони звірені з текстом нормативно-правових актів бази даних Верховної Ради України «Законодавство України».

УДК 351.773:614.2](477)(094.5)

Видавництво «Юрінком Інтер» прагне сталого майбутнього для нашого бізнесу, наших читачів і нашої планети. Ця книга виготовлена з паперу, сертифікованого Forest Stewardship Council®

ISBN 978-617-8799-52-6

© Юрінком Інтер, 2026

Розділ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство України про охорону здоров'я

Законодавство України про охорону здоров'я базується на Конституції України і складається з цих Основ та інших прийнятих відповідно до них актів законодавства, що регулюють суспільні відносини у сфері охорони здоров'я.

Стаття 2. Міжнародні договори України в сфері охорони здоров'я

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про охорону здоров'я, то застосовуються правила міжнародного договору.

{Стаття 2 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

Стаття 3. Поняття і терміни, що вживаються в законодавстві про охорону здоров'я

У цих Основах та інших актах законодавства про охорону здоров'я основні поняття мають таке значення:

госпітальний округ — територія, у межах якої забезпечено надання якісної, комплексної, безперервної і орієнтованої на пацієнтів медичної та реабілітаційної допомоги шляхом організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я;

{Частину першу статті 3 доповнено терміном згідно із Законом № 2347-IX від 01.07.2022}

господарська діяльність з медичної практики — діяльність у сфері охорони здоров'я, яка підлягає ліцензуванню відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», що провадиться закладами охорони здоров'я та фізичними особами — підприємцями з метою надання медичної (реабілітаційної) допомоги (послуги) та медичного обслуговування;

{Частину першу статті 3 доповнено терміном згідно із Законом № 4690-IX від 06.11.2025}

догоспітальний етап надання медичної допомоги — період надання медичної допомоги з моменту виявлення особи у невідкладному стані або звернення особи за медичною допомогою до її госпіталізації в заклад охорони здоров'я або відмови від госпіталізації;

{Частину першу статті 3 доповнено терміном згідно із Законом № 3576-IX від 07.02.2024}

електронна охорона здоров'я (е-здоров'я, eHealth) — система взаємоприйнятних інформаційних відносин усіх суб'єктів сфери охорони здоров'я, які базуються на використанні методів, заходів та технологій із застосуванням цифрового середовища, у тому числі інформаційно-комунікаційних технологій, спрямованих на підтримку сфери охорони здоров'я, включаючи медичні послуги, профілактичний нагляд за здоров'ям населення та його зміцненням, покращення якості та збільшення тривалості життя населення, медичну літературу та освіту у сфері охорони здоров'я, знання та дослідження, використання цифрових сервісів з метою отримання необхідної інформації, знань і навичок для надання медичної та/або реабілітаційної допомоги, виконання оперативних функцій системи громадського здоров'я;

{Частину першу статті 3 доповнено терміном згідно із Законом № 3301-IX від 09.08.2023}

електронна система охорони здоров'я — інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує автоматизацію ведення обліку медичних послуг та управління інформацією про охорону здоров'я, у тому числі медичною інформацією, шляхом створення, розміщення, оприлюднення та обміну інформацією, даними і документами в електронному вигляді, до складу якої входять центральна база даних та електронні медичні інформаційні системи, між якими забезпечено автоматичний обмін інформацією, даними та документами через відкритий програмний інтерфейс (API);

{Частину першу статті 3 доповнено терміном згідно із Законом № 1962-IX від 15.12.2021}

повсякденне функціонування — діяльність особи, що передбачає її повсякденне функціонування у спосіб та в обсязі, звичайних для неї, зокрема шляхом самообслуговування, орієнтації, пересування, спілкування, контролю за своєю поведінкою, навчання, трудової діяльності;

{Частину першу статті 3 доповнено терміном згідно із Законом № 1053-IX від 03.12.2020 — вводиться в дію з 30.06.2021; в редакції Закону № 4170-IX від 19.12.2024 — щодо дії див. абзац другий пункту 1 розділу II}

загальний заклад охорони здоров'я — багатопрофільний лікарняний заклад, що надає медичну та реабілітаційну допомогу населенню територіальної громади або декількох громад та забезпечує базові напрями стаціонарної медичної допомоги відповідно до переліку, визначеного Кабінетом Міністрів України, стабілізацію стану пацієнта та його маршрутизацію до кластерних та надкластерних закладів охорони здоров'я;

{Частину першу статті 3 доповнено терміном згідно із Законом № 2347-IX від 01.07.2022}

засіб телемедицини (телемедичний засіб) — будь-який технічний та програмний засіб та/або інший компонент інформаційної (автоматизованої) системи для надання пацієнтам медичної та/або реабілітаційної допомоги із застосуванням телемедицини;

{Частину першу статті 3 доповнено терміном згідно із Законом № 3301-IX від 09.08.2023}

Зміст

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство України про охорону здоров'я	7
Стаття 2. Міжнародні договори України в сфері охорони здоров'я	7
Стаття 3. Поняття і терміни, що вживаються в законодавстві про охорону здоров'я.	7
Стаття 4. Основні принципи охорони здоров'я.	17
Стаття 5. Охорона здоров'я — загальний обов'язок суспільства та держави	18

Розділ II ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ГРОМАДЯН У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Стаття 6. Право на охорону здоров'я.	19
Стаття 7. Гарантії права на охорону здоров'я.	20
Стаття 8. Державний захист права на охорону здоров'я.	21
Стаття 9. Обмеження прав громадян, пов'язані із станом їх здоров'я	22
Стаття 10. Обов'язки громадян у сфері охорони здоров'я	22
Стаття 11. Права і обов'язки іноземців та осіб без громадянства	23

Розділ III ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Стаття 12. Охорона здоров'я — пріоритетний напрям державної діяльності.	23
Стаття 13. Формування державної політики охорони здоров'я	24
Стаття 14. Реалізація державної політики охорони здоров'я.	24
Стаття 14 ¹ . Система стандартів у сфері охорони здоров'я	25
Стаття 15. Органи охорони здоров'я	27
Стаття 16. Заклади охорони здоров'я	27
Стаття 17. Господарська діяльність у сфері охорони здоров'я	30
Стаття 18. Фінансове забезпечення охорони здоров'я	30
Стаття 19. Матеріально-технічне забезпечення охорони здоров'я.	31
Стаття 20. Наукове забезпечення охорони здоров'я	32
Стаття 21. Податкові та інші пільги в сфері охорони здоров'я	32
Стаття 22. Державний контроль і нагляд в сфері охорони здоров'я	33
Стаття 23.	33
Стаття 24. Участь громадськості в охороні здоров'я	33

Стаття 24 ¹ . Захист прав пацієнтів	34
Стаття 24 ² . Електронна система охорони здоров'я	34

Розділ IV
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВИХ І БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ЖИТТЯ

Стаття 25. Підтримання необхідного для здоров'я життєвого рівня населення	39
Стаття 26. Охорона навколишнього природного середовища	39
Стаття 27. Забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя територій і населених пунктів	39
Стаття 28. Створення сприятливих для здоров'я умов праці, навчання, побуту та відпочинку.	40
Стаття 29. Збереження генофонду народу України	40
Стаття 30. Запобігання інфекційним захворюванням, небезпечним для населення	41
Стаття 31. Обов'язкові медичні огляди	41
Стаття 32. Сприяння здоровому способу життя населення	42

Розділ V
МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Стаття 33. Забезпечення надання медичної допомоги	42
Стаття 34. Лікуючий лікар	44
Стаття 35. Екстрена медична допомога	45
Стаття 35 ¹ . Первинна медична допомога	45
Стаття 35 ² . Спеціалізована медична допомога	46
Стаття 35 ³	47
Стаття 35 ⁴ . Паліативна допомога	47
Стаття 35 ⁵	48
Стаття 35 ⁶ . Надання медичної та/або реабілітаційної допомоги із застосуванням телемедицини	48
Стаття 36. Направлення громадян України на лікування за кордон	49
Стаття 37. Надання медичної допомоги в невідкладних та екстремальних ситуаціях	49
Стаття 38. Вибір лікаря і закладу охорони здоров'я	49
Стаття 39. Обов'язок надання медичної інформації	50
Стаття 39 ¹ . Право на таємницю про стан здоров'я.	50
Стаття 40. Лікарська таємниця	50
Стаття 41. Звільнення від роботи на період захворювання, реабілітації у сфері охорони здоров'я або у зв'язку з вагітністю та пологами	51

Стаття 42. Загальні умови медичного втручання	51
Стаття 43. Згода на медичне втручання	51
Стаття 44. Застосування методів профілактики, діагностики, лікування та лікарських засобів	52
Стаття 44 ¹ . Застосування лікарських засобів у межах програм розширеного доступу пацієнтів до незареєстрованих лікарських засобів та програм доступу суб'єктів дослідження (пацієнтів) до досліджуваного лікарського засобу після завершення клінічного випробування.	54
Стаття 45. Медико-біологічні експерименти на людях	54
Стаття 46. Донорство крові та її компонентів	55
Стаття 47. Трансплантація анатомічних матеріалів людині	55
Стаття 48. Штучне запліднення та імплантація ембріона.	55
Стаття 49. Застосування методів стерилізації	56
Стаття 50. Добровільне штучне переривання вагітності.	56
Стаття 51. Зміна (корекція) статевої належності.	56
Стаття 52. Визначення незворотної смерті людини та припинення активних заходів щодо підтримання життя пацієнта.	56
Стаття 53. Спеціальні заходи профілактики та лікування соціально небезпечних захворювань	57
Стаття 53 ¹ . Профілактика та лікування рідкісних (орфанних) захворювань	57

Розділ VI

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ, МЕДИЧНИМИ ВИРОБАМИ ТА ДОПОМІЖНИМИ ЗАСОБАМИ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Стаття 54. Порядок забезпечення лікарськими засобами та імунобіологічними препаратами	58
Стаття 55. Виробництво лікарських засобів та імунобіологічних препаратів	59
Стаття 56. Призначення та забезпечення медичними виробами та допоміжними засобами реабілітації.	59

Розділ VII

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я МАТЕРІ ТА ДИТИНИ

Стаття 57. Заохочення материнства. Гарантії охорони здоров'я матері та дитини.	60
Стаття 58. Забезпечення медичною допомогою вагітних жінок і новонароджених	60
Стаття 59. Піклування про зміцнення та охорону здоров'я дітей і підлітків.	60
Стаття 60. Забезпечення дітей і підлітків медичною допомогою.	61

Стаття 61. Дитяче харчування.	61
Стаття 62. Контроль за охороною здоров'я дітей у закладах освіти.	61
Стаття 63. Державна допомога громадянам у здійсненні догляду за дітьми з дефектами фізичного або психічного розвитку.	62
Стаття 64. Пільги, що надаються матерям в разі хвороби дітей.	62
Стаття 65. Контроль за трудовим і виробничим навчанням та умовами праці підлітків.	62
Стаття 66. Обов'язкові медичні огляди працюючих підлітків.	62

Розділ VIII
МЕДИКО-САНІТАРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ І ВІДПОЧИНКУ

Стаття 67. Медико-санітарне забезпечення санаторно-курортної діяльності.	63
Стаття 68. Медико-санітарне забезпечення відпочинку.	63

Розділ IX
МЕДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Стаття 69. Медична експертиза з тимчасової непрацездатності.	64
Стаття 69 ¹ . Комплексна оцінка обмежень повсякденного функціонування та оцінювання повсякденного функціонування.	64
Стаття 70. Військово-лікарська експертиза.	73
Стаття 70 ¹ . Лікарська експертиза осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та деяких інших осіб.	73
Стаття 71. Судово-медична і судово-психіатрична експертизи.	74
Стаття 72. Патологоанатомічні розтини.	74
Стаття 73. Альтернативна медична експертиза.	74

Розділ X
ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗА ПРОФЕСІЯМИ
У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Стаття 74. Провадження професійної діяльності за професіями у сфері охорони здоров'я.	75
Стаття 74 ¹ . Право на зайняття народною медициною (цілительством).	76
Стаття 75. Підготовка та безперервний професійний розвиток за професіями у сфері охорони здоров'я.	77
Стаття 76. Присяга лікаря України.	79
Стаття 77. Професійні права та пільги медичних і фармацевтичних працівників.	79
Стаття 78. Професійні обов'язки медичних, фармацевтичних працівників та фахівців з реабілітації.	82

Стаття 78 ¹ . Обмеження, встановлені для медичних, фармацевтичних працівників та фахівців з реабілітації під час здійснення ними професійної діяльності.	83
--	----

Розділ XI
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 79. Міжнародне співробітництво у сфері охорони здоров'я.	84
Стаття 79 ¹ . Договори керованого доступу.	85

Розділ XII
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
ПРО ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я

Стаття 80. Відповідальність за порушення законодавства про охорону здоров'я.	88
---	----

Розділ XIII

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ	89
--	----

Перейти на сайт →